

Triem els amics

Les persones tendim a classificar el coneixement humà en disciplines. Sovint, però, els coneixements s'encavalquen i es complementen, per la qual cosa cal mantenir també una perspectiva generalista, com m'agrada fer en els meus articles i llibres i en la meua recerca. Un treball recent publicat a *The Proceedings of the National Academy of Sciences* relaciona la genètica de poblacions i la sociologia de l'amistat. La genètica de poblacions és la branca de la biologia que estudia la freqüència relativa de les diverses variants genètiques en una població i com varien en el decurs del temps, en el benentès que totes les variants genètiques es transmeten de pares a fills seguint un patró familiar. Però quan hom analitza grups concrets de persones dins una societat més àmplia, no s'ha de restringir només al patró estrictament familiar, perquè també ens agrupem en estructures no familiars, com les de l'amistat.

Tradicionalment, l'amistat s'ha estudiat des del punt de vista sociològic com la tendència a establir amistat amb persones amb les quals ens assemblem en determinats aspectes –un procés conegut com a homofília– però amb les quals, al mateix temps, ens diferenciem en altres aspectes –heterofília–, com és el cas de les relacions en què s'estableix un patró de lideratge i submissió. Sens dubte, com a mínim una part d'aquestes semblances i diferències és deguda a la influència social i a processos inconscients d'homogeneïtzació i diferenciació cultural. Però, poden ser també causades pel genoma de les persones implicades? És a dir, és possible que esta-

DAVID BUENO

PROFESSOR DE GENÈTICA, UB

blim més fàcilment amistat amb aquelles persones que en algun aspecte determinat siguin genèticament més semblants a nosaltres, o bé més diferents? Aquesta idea no és pas heterodoxa. Per exemple, se sap que algunes aus s'agrupen en estols no familiars atenent a les seves semblances genètiques. I en la nostra espècie s'ha demostrat que, inconscientment, tenim tendència a aparellar-nos amb les persones que tenen determinats elements del sistema immunitari diferents als nostres –l'anomenat sistema HLA–, la qual cosa propicia que els descendents que puguin sorgir d'aquestes unions tinguin un sistema immunitari robust.

En el treball que esmentava a l'inici de l'article, es va analitzar, en diversos grups d'amics els membres dels quals no tenien cap relació de parentesc, la semblança pel que fa

Les persones tenim tendència a establir amistats amb persones que tenen unes mateixes variants genètiques

a les variants genètiques de sis gens concrets, uns gens que ja se sabia que influeixen el comportament social. Els resultats van ser espectaculars, tant des del punt de vista genètic com sociològic. Es va veure que, de manera inconscient, hom té tendència a establir amistat amb persones que tenen les mateixes variants genètiques del gen DRD2 –homofília per DRD2– i, en canvi, amb persones que presenten variants genètiques del gen CYP2A6 diferents a les pròpies –heterofília respecte aquest gen–. És a dir, que dels sis gens analitzats, dos estan implicats en la tria de les amistats. Quants en trobaríem si n'analitzéssim molts més?

No és fàcil, però, interpretar correctament aquestes homofílies i heterofílies genètiques. El gen DRD2 és un receptor de la dopamina, un neurotransmissor implicat en multitud de comportaments socials, i s'ha relacionat amb la tendència a l'alcoholisme. I el gen CYP2A6 du informació per a la síntesi d'un enzim implicat en l'oxidació de moltes substàncies tòxiques, entre les quals hi ha la nicotina, i s'ha relacionat a la capacitat d'obertura mental cap a l'estudi d'un mateix.

A banda d'aquests detalls concrets, les implicacions generals des del punt de vista genètic i sociològic són enormes. Per esmentar-ne només dues, aquesta troballa implica que la selecció natural també pugui actuar a nivell de grups socials, no únicament de llinatges familiars. I planteja la qüestió de com triem les amistats *presencials* i les *no presencials*, a través de xarxes socials virtuals. I també dóna una nova dimensió a l'expressió "Digue'm amb qui vas i et diré com ets", una dimensió genètica.